

«ΗΤΑΝ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΛΟΪΖΟ»

Πηγή:	ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Σελ.:	1,25,28-29	Ημερομηνία έκδοσης:	26-08-2018
Κυκλοφορία:	20000	Επιφάνεια:	2163.24 cm ²	Αρθρογράφος:	
Θέματα:	ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ				

ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΑΛΑΝΗ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Λάτρευα να δουλεύω με τον Λοΐζο...

Μιλά στο «Εθνος» λίγες ημέρες πριν από τη συναυλία στο Ηρώδειο. ▶28-29

Δήμητρα Γαλάνη

Η σπουδαία ερμηνεύτρια μιλά για τον δικό της Μάνο Λοΐζο. ▶4-5

Συνέντευξη

ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΑΛΑΝΗ

«ΗΤΑΝ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΛΟΪΖΟ»

Λίγες ημέρες πριν από την αφιερωμένη στη μνήμη του κορυφαίου δημιουργού μεγάλη συναυλία στο Ηρώδειο, η ερμηνεύτρια θυμάται στιγμές από τη συνεργασία τους και τονίζει: «Δεν μπόρεσα να βολέψω μέσα μου αυτή την απουσία».

ΣΤΗ ΝΑΤΑΛΙ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ
nhatziantoniou@ethnos.gr

ΜΟΙΑΖΕΙ απίστευτο ότι πέρασαν 80 χρόνια από τη γέννηση του Λοΐζου και πάνω από 40 από τότε που πρωτοκυκλοφόρησαν τα μεγάλα τραγούδια του. Αλλά πάλι ίσως αυτό να συμβαίνει επειδή αυτά τα τελευταία δεν σταμάτησαν να ακούγονται ακόμα και από πολύ νέους ανθρώπους, γεννημένους πολλά χρόνια μετά τον θάνατο του συνθέτη το 1982. Υπάρχουν βέβαια και όσοι είχαν το προνόμιο να τον γνωρίσουν εγκαίρως. Όπως η Δήμητρα Γαλάνη, που ακόμα τόσα χρόνια μετά «δεν μπόρεσα ποτέ», λέει, «να βολέψω μέσα μου αυτή την απουσία...». Φυσικά και δεν ξέχασε ποτέ τον άνθρωπο με τον οποίο έκανε το 1980 το «Για μια μέρα ζωής», προσθέτοντας σ' ένα ήδη πολύτιμο ρεπερτόριο (είχαν προηγηθεί η συνεργασία της με τον Χατζιδάκι, τον Ξαρχάκο, τον Σπανό, τον Χατζηνάσιο, τον Κηλαπδόνη και οι ερμηνείες της στον Τσιτσάνη) αριστουργήματα που και αυτά θα την ακολουθούσαν για πάντα, όπως η «Κουτσά κιθάρα» και το «Λαϊκό το καφενείο», με τους στίχους του Λευτέρη Παπαδόπουλου, το «Σε ψάχνω» στους στίχους της Δώρας Σιτζάνη, «Η μπαλάντα της νοικοκυράς» με τους στίχους του Μανώλη Ρασούλη και ανάμεσα σε άλλα ακόμα και εκείνη η υπέροχη διφωνία της με τον ίδιο τον Λοΐζο «Η μέρα εκείνη δεν θ' αργήσει», στους στίχους του Φώντα Λάδη.

Τα τραγούδια που ο κόσμος έχει βιώσει, αγαπήσει και χιλιοτραγουδήσει δεν τα θυσιάζει στον βωμό των ανούσιων κομματικών «ελιγμών».

Και αυτά τα τραγούδια αλλά και πολλά ακόμα θα ερμηνεύσει η Δήμητρα Γαλάνη στη μεγάλη επετειακή συναυλία «Μάνος Λοΐζος 80 χρόνια», η οποία θα πραγματοποιηθεί στο Ηρώδειο, στις 8 Σεπτεμβρίου, με την ερμηνευτική συμμετοχή και των Φοίβου Δεληβοριά και Γιώτας Νέγκα, με την **Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης**, σε μουσική διεύθυνση του Μίλτου Λογάδη και με τον γνωστό βιολονίστα της **ΚΟΘ** και συνθέτη Αντώνη Σουσαμόγλου να επιφυλάσσει μία επιπλέον έκπληξη: την παρουσίαση για πρώτη φορά της συμφωνικής του σουίτας **Loizos Recomposed** που βασίζεται σε πασίγνωστα μουσικά θέματα του Μάνου Λοΐζου. Να, λοιπόν, η αφορμή για να μας μιλήσει η Γαλάνη λίγο για τον δικό της Λοΐζο...

Πώς τον πρωτογνωρίσατε; Ήταν με αφορμή το «Για μια μέρα ζωής» ή νωρίτερα;

Τον γνώρισα πολύ νωρίτερα και μπορώ να πω ότι είχα μια ειλικρινή φιλία μαζί του. Βρεθήκαμε πολύ κοντά μέσα από τους αγώνες των δημιουργών (ΕΜΣΕ) να απαλλαγούν από τη μέγκεν της ΑΕΠΙ. Από τότε πάλευαν να ακουστούν οι καταγγελίες τους για τον απαράδεκτο τρόπο της διαχείρισης των δικαιωμάτων τους από την περίφημη οικογένεια-ιδιοκτήτρια... Από τότε πάλευαν για την αυτοδιαχείριση.

Και εμείς η γενιά των τραγουδιστών στην οποία ανήκω ήμασταν δίπλα τους και προσπαθούσαμε μαζί να βρούμε το δίκιο μας. Δεν είναι απίστευτο ότι έπρεπε να περάσουν όλα αυτά τα χρόνια για να γίνει επιτέλους κάτι;

Πώς ήταν ως συνεργάτης ο Λοΐζος;

Η αύρα του ήταν σχεδόν αιθέρια. Είχε βαθιά ευγένεια και επίγνωση του τι ήθελε ακριβώς. Και με αυτόν τον τρόπο σου έπαιρνε ό,τι ήθελε να ακούσει από σένα. Ήταν ένας πολύ πολιτισμένος άνθρωπος. Αριστούργημα να δουλεύεις μαζί του! Θεωρείται ένας από τους πιο αγαπημένους συνθέτες ακόμα και της πολύ νέας γενιάς. Τι είναι αυτό που μπορεί να συναρπάξει από το μουσικό σύμπαν του Λοΐζου ένα νέο παιδί με τελείως άλλα ακούσματα; Η αλήθεια. Η καθαρότητα των προθέσεων του. Αυτό είναι πιστεύω το στοιχείο που εξακολουθεί να συναρπάζει τους νέους σήμερα. Εκ-

ΕΙΠΕ ①

Ο Λοΐζος έκανε έργο αυτό που πίστευε βαθιά μέσα του. Αυτό είναι που θα ψάχνουν πάντα οι νέοι άνθρωποι. Και αυτό είναι που θα κάνει το έργο του παντοτινό. Μέσα από φαινομενικά «απλές» φόρμες ξεδίπλωνε εξαιρετικά ισχυρές μελωδίες, σωστά δομημένες πάνω στους στίχους και βαθιά συναισθηματικές. Εγραφε μουσικές της «καρδιάς» που λέμε.

②

Ηταν πανανθρώπινος, με εξαιρετικά υψηλό αξιακό σύστημα. Αγωνιζόταν σε όλη του τη ζωή για το δίκαιο και την ελευθερία του ανθρώπου, για ειρήνη και αλληλεγγύη. Αυτές ήταν εκείνη την εποχή οι αρχές της Αριστεράς. Μην ξεχνάτε ότι ανήκε στη γενιά των ανθρώπων που είχε ζήσει τον πόλεμο, τον φασισμό και, κατόπιν, το δράμα του Εμφυλίου και πάλευε για ένα καλύτερο μέλλον.

③

Ενα τραγούδι μπορεί να το είχε ψάξει και τριάντα φορές με διαφορετική μελωδία μέχρι να καταλήξει στο αποτέλεσμα που έφτανε σε εμάς. Είναι καταπληκτικό να παρακολουθήσει κανείς πώς εξαντλούσε όλες τις πιθανότητες μελοποίησης του στίχου.

νε έργο αυτό που πίστευε βαθιά μέσα του. Αυτό είναι που θα ψάχνουν πάντα οι νέοι άνθρωποι. Και αυτό είναι που θα κάνει το έργο του παντοτινό. Μέσα από φαινομενικά «απλές» φόρμες ξεδίπλωνε εξαιρετικά ισχυρές μελωδίες, σωστά δομημένες πάνω στους στίχους και βαθιά συναισθηματικές. Εγραφε μουσικές της «καρδιάς» που λέμε.

Χρησιμοποίησα τον όρο «φαινομενικά απλές», γιατί από ό,τι ξέρω έψαχνε πάρα πολύ τη μουσική του. Έχω την τύχη να έχω ακούσει και σέτες από το αρχείο του (που έχει στα χέρια της η κόρη του, Μυρσίνη Λοΐζου), όπου καταλαβαίνεις πόσο πολύ δούλεψε πάνω στους στίχους που είχε μπροστά του. Ενα τραγούδι μπορεί να το είχε ψάξει και τριάντα φορές με διαφορετική μελωδία μέχρι να καταλήξει στο αποτέλεσμα που έφτανε σε εμάς. Είναι καταπληκτικό να παρακολουθήσει κανείς πώς εξαντλούσε όλες τις πιθανότητες μελοποίησης του στίχου.

Και σαν από θαύμα έβρισκε τελικά αυτό που ήταν το ιδανικό για το τραγούδι. Και εκεί σταματούσε. Φαντάζομαι ότι θα υπήρχαν και οι φορές που θα του έβγαине αμέσως ό,τι έπρεπε. Απλώς αυτό που θέλω να τονίσω όμως είναι ότι αυτό που του έβγαине ήταν μεν πηγαίο, αλλά την ίδια στιγμή ήταν και πολύ καλά ψαγμένο. Δεν «βίαζε» ποτέ τον χρόνο που είχε ανάγκη η αισθητική του για να... ανθίσει.

Στην τωρινή συναυλία πώς θα τον προσεγγίσετε ερμηνευτικά;

Οι μεγάλοι δημιουργοί ξέρουν πολύ καλά αυτό που θέλουν από τους ερμηνευτές. Πόσο μάλλον ο Λοΐζος που είχε και μια υπέροχη φωνή. Αυτή τον βοηθούσε να σου πει χωρίς θέλει να ακούσει το τραγούδι. Ο,τι μένει στον ερμηνευτή, λοιπόν, είναι να αγγίξει με ευαισθησία και επίγνωση το υλικό που του δίνεται. Και εγώ τραγουδώ πρώτα απ' όλα για να ικανοποιήσω όσο γίνεται περισσότερο το αίσθημα και την αισθητική του δημιουργού. Αφού φτάσω σε αυτό το αποτέλεσμα, αρχίζω να «ακούω» τη φωνή μου.

Όλα τα υπόλοιπα έρχονται μόνα τους, χωρίς να κάνω ιδιαίτερη προσπάθεια. Πιστεύω ότι αυτό συμβαίνει όταν έχεις να τραγουδήσεις ένα πραγματικό έργο τέχνης. Σε οδηγεί το ίδιο...

Ο Λοΐζος ήταν ένας κατεξοχήν αριστερός καλλιτέχνης. Ο προσδιορισμός αυτός έχει σήμερα την ίδια αξία;

Ο Λοΐζος ήταν πανανθρώπινος, με εξαιρετικά υψηλό αξιακό σύστημα. Αγωνιζόταν σε όλη του τη ζωή για το δίκαιο και την ελευθερία του ανθρώπου, για ειρήνη και αλληλεγγύη. Αυτές ήταν εκείνη την εποχή οι αρχές της Αριστεράς. Μην ξεχνάτε ότι ανήκε στη γενιά των αν-

θρώπων που είχε ζήσει τον πόλεμο, τον φασισμό και, κατόπιν, το δράμα του Εμφυλίου και πάλευε για ένα καλύτερο μέλλον. Οπότε η έννοια του αριστερού είχε αρκετά διαφορετική σημασία από αυτήν που της δίνουν σήμερα.

Σε μια εποχή πόλωσης, που καθετί αριστερό δέχεται επίθεση, τι σημαίνει να ερμηνεύει κάποιος τραγούδια όπως την «Πρώτη Μαΐου»;

Αυτή η τεχνητή πόλωση από όπου και αν προέρχεται, η οποία εξυπηρετεί καθαρά στενούς κομματικούς σκοπούς δεν έχει καμία θέση απέναντι σε ένα τόσο σημαντικό έργο σαν αυτό του Λοΐζου. Ο κόσμος, όσο και αν δείχνει να παρασύρεται από ό,τι είναι του συρμού, ξέρει πολύ καλά σε τι πιστεύει και τι είναι βαθιά χαραγμένο στην ψυχή του.

Τα τραγούδια που έχει βιώσει, αγαπήσει και χιλιотραγουδήσει δεν τα θυσιάζει στον βωμό των ανούσιων κομματικών «ελιγμών». Γιατί αυτά τα τραγούδια μιλούν για πραγματικές αξίες και δεν είναι φτιαγμένα για να χρησιμοποιούν ως τίτλοι «αποπλανημένων» ΜΜΕ.

Στις 8 Σεπτεμβρίου στο Ηρώδειο θα πραγματοποιηθεί η μεγάλη επετιεακή συναυλία «Μάνος Λοΐζος 80 χρόνια».

Εμείς κινδυνεύουμε από αυτή την πόλωση;
Εμείς κινδυνεύουμε από σύγχυση και έλλειψη πνευματικότητας πρώτα απ' όλα.

Ψάχνουμε απελπισμένα να διακρίνουμε την αλήθεια και την ελπίδα για να κάνουμε το επόμενο βήμα και, δυστυχώς, αυτό που μας δίνουν είναι σκοτάδι και μπέρδεμα. Και αυτό είναι ολέθριο, κατά τη γνώμη μου...

Αν σας έλεγα να χαρίσετε σε αυτό το ταραγμένο, σκοτεινό καλοκαίρι του 2018 ένα τραγούδι του Λοΐζου στον κόσμο, ποιο θα ήταν αυτό;

Θα μας χάρισα αυτό το υπέροχο τραγούδι που έχει γράψει ο ίδιος και στίχους και μουσική και που ο λόγος του δεν είναι μόνο ερωτικός, πράγμα που το αντιλαμβάνεσαι ιδιαίτερα αν έχεις στο μυαλό σου πνευματικούς οδηγούς σαν τον Λοΐζο. Εννοώ το «Σ' ακολούθω» που λέει:

«Ελα κράτησέ με και περπάτησέ με
Μες στον μαγικό σου τον βυθό.
Πάρε με μαζί σου, στο βαθύ φιλί σου
Μη μ' αφήνεις μόνο...
θα χαθώ»... ●

Ψάχνουμε απελπισμένα να διακρίνουμε την αλήθεια και την ελπίδα για να κάνουμε το επόμενο βήμα και, δυστυχώς, μας δίνουν σκοτάδι.